

megen Tid; at han havde slaaet op og efterseet Reglerne i Loven af 4de April 1855, vilde han have forstaaet sig for den Ubehagelighed, at jeg maa vise ham, at han har taget overordentlig feil, idet han har gjort en Indvending, der aldeles ikke er begrundet. Jeg haaber, at den ærede Rigsdagsmand vil benytte Tiden forinden anden Behandling til endnu engang at gennemlæse Forslaget. Dette var alle de Indvendinger, som den ærede Rigsdagsmand ansaae for saa overordentlig vigtige med Hensyn til Ordinationen, og som skulde vise, at Forslagsstillerne ikke nøie havde overveiet deres Forslag; men jeg skal nu ganske overlade til Thinget at bedømme, om det er den ærede Taler, der ikke har overveiet sine Indvendinger, eller Forslagsstillerne, der ikke have overveiet deres Forslag.

Til den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 2den Valgfreds (Licht), der meente, at man skulde være varsom, især i en Tid, der er saa bevæget, skal jeg bemærke, at jeg mener, man maa sige det Modsatte. Dersom de kirkelige Tilstande i Landet vare fredelige og rolige, dersom der ingen Røre eller Bevægelse var, da vilde jeg sige, at der ikke var Grund til at vedtage dette Lovforslag, og jeg troer heller ikke, at det i saa Tilfælde var blevet indbragt, idetmindste vilde jeg ikke have været med dertil, men den vigtigste Grund, han ansøgte for ikke at vedtage det, er efter min Mening netop den vigtigste og den væsentligste til at vedtage det. Naar der nemlig er en strid Strøm, som man ikke vil tillade at have frit Løb, kan man dæmme op for den; men naar man bliver ved dermed, og Strømmen desuagtet bliver ved at trænge paa, saa vil den stærkeste Dæmning dog tilsidt brydes igjennem, og saaledes gaaer det ogsaa med den kirkelige Bevægelse. Vil man blive ved med saaledes at dæmme op derimod, da vil Dæmningen tilsidt ikke kunne staae imod, men vil blive gennembrudt af Strømmen, der saalænge har trængt paa. Den ærede Taler var stærkest i almindelige Sætninger, ja, han holdt sig endog alene til dem og indlød sig ikke videre i Enkeltheberne. En saadan almindelig Sætning var den, at man ikke kunde antage, at der var større Nidkjærhed hos de unge Mænd end hos

de gamle Præster; men jeg troer, at han skulde have sagt det Modsatte, thi det er jo netop et Særkjende for Ungdommen — her tales jo om unge Mænd, der ikke ere yngre, end at de ere Kandidater, der kunne blive ordinerede, — at den maa antages at bestidde større Livsfriskhed og Nidkjærhed i sin Virken end de gamle Mænd, der stunde imod Enden, og som mere roligt udøve deres Virksomhed. Den ærede Taler sagde ogsaa, at vistnok en meget stor Deel Kandidater vilde benytte sig af denne Frihed, men dette taler jo ikke imod, men netop for Forslaget. Dersom han havde sagt, at der ingen Trang var til en saadan Frihed, at det ikke vilde nytte Noget at lade sig ordinere, fordi han ingen Virksomhed vilde finde, da var det en anden Sag; men han siger netop det Modsatte, og dette tager jeg ligefrem som en anbefaling for Forslaget. Den ærede Taler omtalte ogsaa den Forvirring og Forstyrrelse, som dette Forslag efter hans Mening vilde bewirke, men dette troer jeg, at jeg tilstrækkelig har imødegaaet. — Den ærede Taler fra Odense (Faber) yttrede sig paa en Maade, hvori jeg ikke ret kan følge ham. Han taler i Grunden i et fremmed Tungemaal, han taler om den aandelige Kirke og siger mange Ting, der ere overordentlig sande, naar de anvendes paa denne, men som ere fuldkommen falske, naar der tales om Folketirken. Det er hans Force, at kunne sige endel Ting, der ikke lade sig modsiges, naar man ikke erindrer, at Taleren er om Folketirken; men huster man derpaa, have de ikke det Mindste med Sagen at gjøre. Rigsdagen repræsenterer ikke Kirken, det er ganske vist, men den repræsenterer Folketirken, eller, hvis han vil sige, at Ordet „repræsenterer“ ikke her er korrekt, saa er Rigsdagen dog den, der har Myndighed i sin Haand til at bevilge, hvor stort et Tilskud Staten skal yde til Folketirken. Grundloven siger: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folketirke og understøttes som saadan af Staten“. En Understøttelse kan den altsaa efter Grundloven fordrø, men det er dog Rigsdagen, som bestemmer denne Understøttelses Størrelse. Dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at selv om Kirkeforfatningen kommer i Stand, er det ikke dermed sagt, at den kirkelige Forsamling, som derved træder i